

COL·LABORACIONS

SIMPOSI INTERNACIONAL: GIRONA, 17 al 21 de març 1988

ARQUITECTURA A CATALUNYA S. IX, X I PRIMERA MEITAT DEL SEGLE XI.

El Simposi ha reunit els millors especialistes europeus en la història de l'art d'aquest període. S'ha estudiat el pas del pre-romànic al romànic en arquitectura, i s'ha aprofundit en els continguts de l'arquitectura anomenada pre-romànica. Si bé el tema final era Catalunya, s'ha fet una revisió del mateix període a la Llombardia, a la França post-carolíngia i als inicis del romànic en aquesta regió, i als altres regnes hispànics, a Galícia, a Castella-Lleó, i a Aragó. Països que en major o menor grau afecten Catalunya, a la qual es dedicaren les últimes ponències.

El Simposi, basat en nou ponències (absència de la professora que havia de plantejar el tema a Navarra), era muntat perquè fos en el debat on es plantegessin els problemes i les solucions. Aquests debats eren moderats i dirigits per altres especialistes diferents dels ponents (J. Yarza, J. Ainaud, P. Palol, G. Borràs).

Amb la presència d'uns 150 participants, que, en lloc de disminuir, augmentaren els últims dies, en coincidir amb el cap de setmana, els debats foren extraordinàriament rics.

A partir de les ponències es plantejaren diverses metodologies, que abastaven des de problemes de tipologies arquitectòniques (P. Ponsich, F. Galtier), enfocaments que es basaven en la litúrgia i en les funcions de l'arquitectura (C. Heitz), es tenia en compte la documentació per arribar a una arquitectura reflex de la ideologia (M. Nuñez), fins a la lectura teòrica basada en els textos i que ens porta a la lectura simbòlica de l'arquitectura (S. Moralejo).

La revisió de l'arquitectura i la decoració als diversos països portà també a la discussió de problemes fonamentals de la història de l'art pel que fa a l'estil. S'aprofundí en el problema de la base tardo-romana i l'arquitectura visigoda. El rebuig definitiu del terme mossàrab, o puntualment la difusió local d'aquesta influència, va ser compensada per la necessitat de revisió de la influència islàmica, que, si bé concreta i en determinats conjunts, calia considerar.

La influència de l'art benedictí de Cluny i els continguts postcarolingis, varen ser analitzats en el seu reflex en l'arquitectura catalana (C. Heitz, X. Barral). Es valorà la decoració monumental en l'arquitectura del període a Llombardia (A. Peroni), i es posà en relació amb la influència llombarda a Catalunya.

En el cas de Catalunya, s'aprofundí en els continguts arquitectònics del període anomenat pre-romànic i es definí una continuïtat en l'arquitectura des de la 2ª meitat del segle X, que omple un dels primers romànics; paral·lelament a l'entrada del romànic llombard (E. Carbonell).

Les pràctiques a que es dedicà una de les jornades tingueren com a objecte Sant Pere de Rodes, edifici paradigmàtic del simposi (explicat per J.A. Adell i J. Badia), on es posaren de manifest les diverses interpretacions, i les relacions amb l'arquitectura d'altres països. S'estudiaren els seus elements estructurals i es palesà, un cop més, la necessitat d'un estudi aprofundit, urgent i complet, des de l'arqueologia i la història de l'art, abans de qualsevol tipus d'intervenció arquitect-

tònica. Això generà que a les conclusions s'acordés de fer un document dirigit a totes les comunitats autònomes, a fi que s'introduís amb caràcter decisiu l'historiador de l'art en els processos de restauració monumental.

Completaren aquesta jornada de pràctiques les visites a dos altres conjunts problemàtics: Bell-lloc d'Aro, encara no publicat; i el monestir de Sant Feliu de Guíxols (explicat per E. Cruañas), que, si bé està restaurat, presenta problemes en la identificació de les fases arquitectòniques del monument.

S'editaran les actes del Congrés, que reuniran el conjunt de les ponències i dels debats.

Eduard Carbonell i Esteller
Director del Simposi.

